

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD)
رشته آموزش پزشکی**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۱

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی

رشته: آموزش پزشکی

دوره: دکتری تخصصی (PhD)

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی و ششمین جلسه مورخ ۸۶/۱۲/۱۱ بر اساس طرح دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۶/۱۲/۱۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۱۲/۱۱ در مورد

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی

۱- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

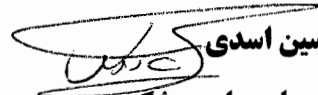
۲- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سیدامیراحسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دکتر محمدحسین اسدی

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

رای صادره در سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۱۲/۱۱ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش پزشکی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر کامران باقری لنگرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

۱- تعریف رشته و مقطع مربوطه:

Ph.D. in Medical Education

دکتری تخصصی (Ph.D.) آموزش پزشکی

دکتری تخصصی (Ph.D.) آموزش پزشکی یک دوره آموزش بین رشته ای (interdisciplinary) است که به کاربرد و توسعه مفاهیم و یافته های علوم تربیتی به خصوص علم آموزش در زمینه آموزش عالی گروه پزشکی می پردازد.

۲- تاریخچه:

در جهان سابقه برنامه های تحصیلات عمومی و تکمیلی در زمینه آموزش به دهها سال قبل بر می گردد. اما مدت زیادی از ارائه دوره های تحصیلات تکمیلی در زمینه آموزش پزشکی نمی گذرد. از جمله در دانشکده پزشکی دانشگاه ایلی نویز پس از بنیانگذاری دفتر تحقیقات در آموزش پزشکی در سال ۱۹۵۹ میلادی، ابتدا دوره های کوتاه مدت و سپس دوره های منتهی به مدرک آموزش پزشکی توسط جرج میلر بنیانگذاری شد. در این فاصله با توجه به نیاز شدید حرفه پزشکی به تحولات آموزشی، دوره های دکتری آموزش پزشکی نیز چه به عنوان گرایشی در درون دانشکده های علوم تربیتی (schools of Education) و چه به عنوان دوره های مستقل در دانشگاه های مختلف دنیا شکل گرفته اند. آموزش پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد در طی دهه گذشته در دانشگاه های علوم پزشکی کشور ارائه شده و چند دوره فارغ التحصیل نیز داشته است. تاکنون در مقطع PhD در ایران سابقه ای از این رشته وجود ندارد.

۳) ارزشهای لحاظ شده (Values):

بر این باوریم که توجه به فرآیند های روانشناختی در یاددهی و یادگیری، و بکار گرفتن روشهای روزآمد در این زمینه به تقویت یادگیری و رسیدن به حد مطلوبی از تسلط بر محتوای مطالب تخصصی منتهی می شود. در این راه پایبندی به ارزشهای فرهنگی و اعتقادی مبنای بکارگیری شیوه های تعامل مذکور در طول برنامه خواهد بود.

۴) رسالت (Mission):

رسالت دوره دکتری آموزش پزشکی عبارتست از پرورش دانش آموختگانی که با بهره گیری از دانش و فناوری روز و اطلاعات تخصصی، توانایی تربیت نیروی انسانی در زمینه آموزش پزشکی و طراحی و انجام پژوهشهای بنیادی و کاربردی، قابلیت نظریه پردازی و ارتقاء بخشیدن به کیفیت آموزش و پژوهش را با به کار گیری ساز و کارهای علمی برنامه ریزی، ارزشیابی، رهبری و مدیریت آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی در راستای ارتقای نظام سلامت کسب نمایند.

۵) چشم انداز رشته (Vision):

پرورش نیروهای علاقمند و مستعد دانشگاه های علوم پزشکی در داخل کشور و همچنین در سطح منطقه ای که از دانش و توان کافی برای بهبود کیفی و انجام تغییرات ضروری برای ارتقاء سطح آموزش و سلامت برخوردار باشند، و به این ترتیب کشور جمهوری اسلامی ایران به عنوان پیشگام رشته آموزش پزشکی در منطقه فعالیت نماید.

۶) اهداف کلی (aims):

دانش آموختگان دکتری تخصصی (Ph.D.) آموزش پزشکی در پایان دوره آموزشی باید: توانایی رهبری علمی نظام آموزش علوم پزشکی را برای افزایش کیفیت آموزش داشته باشند. توانایی سازماندهی و اجرای پژوهشهای آموزشی به منظور شناسایی و رفع مشکلات را داشته باشند. قادر به طراحی و اجرای دوره های آموزشی در زمینه رشته آموزش پزشکی باشند. قادر به طراحی و مدیریت نظام های مناسب ارزشیابی آموزشی باشند.

۷) نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی (Role definition):

نقش دانش آموختگان این رشته آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای می باشد

۸) وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task analysis):

الف) آموزشی:

طراحی و اجرای آموزشهای مورد نیاز در زمینه آموزش علوم پزشکی به افراد و موسسات ذیربط طراحی برنامه های مداخله ای به منظور ارتقاء کیفیت در نظام سلامت و آموزش پزشکی ارزشیابی برنامه های طراحی شده در حین اجرا و پس از اجرا طراحی و اجرای شیوه ها و ابزار های مناسب برای ارزشیابی فراگیران، آزمونها و اساتید، مشارکت در توانمند سازی آموزشی و پژوهشی دانشگاههای علوم پزشکی

ب) پژوهشی:

طراحی، هدایت و اجرای تحقیقات توسعه ای در نظام سلامت و آموزش پزشکی طراحی برنامه های نیازسنجی در نظام سلامت و آموزش پزشکی انجام فعالیتهای هدفمند پژوهشی و افزایش سهم ایران در تولید منابع علمی کاربردی مرتبط با آموزش پزشکی در جهان

ج) مدیریتی - مشاوره ای:

طراحی، هدایت و مشارکت در مداخلات لازم برای اصلاحات آموزش پزشکی ارائه مشاوره لازم به مدیران ارشد آموزشی در جهت بهبود نظام آموزشی و بازنگری برنامه های درسی دوره های عمومی و تحصیلات تکمیلی و تخصصی

۹) استراتژی های کلی آموزشی:

استراتژیهای آموزشی در این مقطع عمدتاً مبتنی بر: آموزش دانشجو محور از طریق حل مساله توأم با کار تیمی، مرور نظامدار و منتقدانه برنامه ها و تحقیقات انجام شده در سطح کشور و جهان، و ارائه فعالیت عملی است. بر همین اساس قسمت عمده دروس به صورت واحدهای عملی معرفی می شود تا بر یادگیری مهارتهای مورد نظر از طریق تمرین، حل مساله، انجام پروژه، و بازانديشي تاکید گردد.

*** (۱۰) شرایط و نحوه پذیرش در رشته:**

- مطابق با ضوابط و شرایط شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

- دارندگان مدرک دکترای عمومی پزشکی، دکترای عمومی داروسازی، دکترای عمومی دندانپزشکی، کارشناسی ارشد کلیه رشته های علوم پزشکی و کارشناسی ارشد علوم تربیتی در سه گرایش برنامه ریزی آموزشی، برنامه ریزی درسی و تکنولوژی آموزشی می توانند در آزمون ورودی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) آموزش پزشکی شرکت نمایند.

مواد امتحانی و ضرایب آن به شرح زیر می باشد:

ضریب	نام درس
۱	اصول برنامه ریزی درسی در علوم پزشکی
۲	طراحی آموزشی در علوم پزشکی
۲	نظریه های یادگیری و روشهای تدریس
۲	ارزیابی و ارزشیابی آموزشی
۲	روشهای تحقیق در آموزش و نظام سلامت
۱	مدیریت آموزش عالی

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی موردپذیرش، مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود

(۱۱) رشته های مشابه در داخل کشور:

این رشته در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاههای علوم پزشکی قبلا دائر شده است اما در مقطع PhD در ایران برای اولین بار در مورد تاسیس آن اقدام می شود.

(۱۲) سابقه این رشته در خارج از کشور:

در خارج از کشور دوره PhD آموزش پزشکی به طور عمده به سه شکل برگزار می گردد:

الف) در دانشگاههای بریتانیا و استرالیا، توسط دانشکده های علوم تربیتی و یا پزشکی، دوره PhD آموزش پزشکی مانند سایر دوره های دکتری در این دانشگاهها به صورت PhD by Research ارائه می گردد. ساختار کلی این دوره ها به علت ضروری نبودن گذراندن واحد های درسی، با سیاستها و مقررات آموزشی دوره PhD در کشور ما سازگار نیست.

ب) در بسیاری از دانشگاههای امریکای شمالی، دوره مستقلی تحت عنوان دکتری آموزش پزشکی وجود ندارد و افرادی که در دانشکده های علوم تربیتی (Education) دوره دکتری را گذرانده اند به استناد اینکه پایان نامه و یا زمینه تحصیلی آنها در علوم پزشکی بوده است، در CV خود نوع مدرک خود را PhD in Medical Education ذکر می کنند. با مرور برنامه آموزشی این دانشگاهها (از جمله دانشگاه تورونتو در کانادا، دانشگاه ایلی نویز در شیکاگو...) فهرست مشخصی از دروس مرتبط با آموزش پزشکی به دست نیامد.

ج) در معدودی از دانشگاهها (از جمله دانشگاه کارولینسکا در سوئد و دانشگاه کالگری در کانادا) دوره مشخص و سازمان یافته ای به نام دوره PhD in Medical Education اجرا می شود. در دانشگاه کارولینسکا دپارتمان LIME (Learning, Informatics, Management & Ethics) و در دانشگاه کالگری کانادا، دانشکده پزشکی مجری این دوره می باشد. در این دوره ها برنامه آموزشی متناسب با نیازهای ویژه در آموزش علوم پزشکی طراحی شده است.

۱۳) شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

براساس شرایط و ضوابط شورای گسترش و ارزیابی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۱۴) موارد دیگر (مانند بورسیه):

اعزام بورسیه به خارج از کشور در صورت نیاز و مطابق قوانین وزارت متبوع می باشد.

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

مشخصات دوره:

نام دوره:

Ph.D. in Medical Education

دکتری تخصصی (Ph.D.) آموزش پزشکی

طول دوره و شکل نظام آموزشی:

براساس آئین نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی میباشد

تعداد کل واحد های درس:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۵۰ واحد است که به شرح زیر می باشد:

واحدهای اختصاصی اجباری (Core) ۲۰ واحد

واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core) ۸ واحد

پایان نامه ۲۲ واحد

جمع کل ۵۰ واحد

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیشنیاز
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*	۱	۰/۵	۰/۵	۲۶	۹	۱۷	-
۰۲	برنامه ریزی درسی	۱/۵	۱	۰/۵	۳۴	۱۷	۱۷	-
۰۳	کلیات ارزشیابی برنامه	۱/۵	۱	۰/۵	۳۴	۱۷	۱۷	-
۰۴	روشها و فنون تدریس	۱/۵	۰/۵	۱	۴۳	۹	۳۴	-
۰۵	مدیریت و رهبری آموزشی	۲	۱	۱	۵۱	۱۷	۳۴	-
۰۶	ارزیابی دانشجو	۱/۵	۱	۰/۵	۳۴	۱۷	۱۷	-
۰۷	اخلاق در آموزش و پژوهش	۱/۵	۱	۰/۵	۳۴	۱۷	۱۷	-
۰۸	فلسفه نظام آموزشی	۱	۱	-	۱۷	۱۷	-	-
۰۹	فلسفه علم و طب	۲	۲	-	۳۴	۳۴	-	-
جمع		۱۳/۵						

علاوه بر واحدهای دوره دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذرانند.

* گذراندن این درس برای همه دانشجویانی که قبلاً آن را نگذرانیده اند الزامی می باشد.

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیشنیاز
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱۰	روشهای تحقیق کیفی	۲	-	۲	۶۸	-	۶۸	
۱۱	آمار تحلیلی با کاربرد نرم افزار های متداول	۲	۱	۱	۵۱	۱۷	۳۴	
۱۲	سمینار بررسی مسایل رایج در تحقیقات آموزش پزشکی	۱	-	۱	۳۴	-	۳۴	
۱۳	ارزشیابی برنامه های آموزشی علوم پزشکی (پیشرفته)	۲	۱	۱	۵۱	۱۷	۳۴	
۱۴	مدلهای برنامه ریزی درسی در علوم پزشکی	۲	۱/۵	۰/۵	۴۳	۲۶	۱۷	
۱۵	روانشناسی یادگیری و آموزش	۲	۲	-	۳۴	۳۴	-	
۱۶	روشهای پیشرفته تدریس در علوم پزشکی	۱	-	۱	۳۴	-	کد ۱۵	
۱۷	روش نگارش متون علمی	۱	-	۱	۳۴	-	-	
۱۸	آموزش بالینی: مبانی، عرصه ها و روشها	۲	-	۲	۶۸	-	کد ۰۴	
۱۹	مفاهیم و روشهای نوین در ارزشیابی فراگیران	۳	۲	۱	۶۸	۳۴	۳۴	
۲۰	ارزشیابی اعضای هیات علمی در نظام سلامت	۱	۰/۵	۰/۵	۲۶	۹	کد ۱۳	
۲۱	آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد (BEME)	۱	۰/۵	۰/۵	۲۶	۹	۱۷	
۲۲	پایان نامه							
	جمع				۴۲			

جدول ج: دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته آموزش پزشکی

بیشترین	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع		
-	۵۱	۹	۶۰	۱/۵	۰/۵	۲	آموزش غیر حضوری و الکترونیکی در علوم پزشکی	۲۳
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	آموزش و ارتقای مداوم حرفه ای در جامعه پزشکی	۲۴
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	اصول و فنون طراحی آموزشی در علوم پزشکی	۲۵
کد ۱۰	۶۸	-	۶۸	۲	-	۲	فنون گرد آوری و تحلیل داده ها در تحقیقات کیفی	۲۶
-	۶۸	-	۶۸	۲	-	۲	تحقیقات شبه تجربی در آموزش پزشکی	۲۷
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	ارزیابی نگرشها	۲۸
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	سیاستگذاری مبتنی بر شواهد	۲۹
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	اعتبار بخشی و حاکمیت آموزشی در علوم پزشکی	۳۰
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	مدیریت پروژه در نظامهای آکادمیک	۳۱
-	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱	مدیریت تغییر در نظامهای آکادمیک	۳۲
-	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱	مهندسی و مدیریت نیروی انسانی در نظام سلامت	۳۳
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲	تحقیق در اقتصاد آموزش	۳۴
۱۶							جمع	

* دانشجو می بایست ۸ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس: در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه‌ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایتهای مهم، پست الکترونیکی و بانکهای اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

*آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- نحوه‌ی کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم.

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع درس:

- 1- Finding Information in Science, Technology and Medicine Jill Lambert, Taylor & Francis ,latest edition
- 2- Information Technology Solutions for Healthcare Krzysztof Zieliński et al., ,latest edition

شیوه ارزشیابی:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.
- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

نام درس: برنامه ریزی درسی

کد درس: ۰۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۱ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

شناخت اصول برنامه ریزی درسی و کسب مهارت در تدوین طرح دوره (Course Plan)

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

۱. برنامه ریزی درسی و تاریخچه آن
۲. مفاهیم اصلی و کلیدی برنامه ریزی آموزشی درسی با توجه به جامعیت ابعاد روانی - اجتماعی
۳. چرخه آموزش
۴. جدول طرح درس
۵. ویژگیهای اهداف کلی و اهداف ویژه عینی
۶. حیطه های مختلف یادگیری و ارتباط آن با اهداف و عرصه های آموزشی
۷. معرفی انواع روشهای تدریس
۸. معرفی انواع روشهای سنجش و ارزیابی دانشجو
۹. گامهای اساسی تدوین برنامه درسی

منابع درس :

- ۱- برنامه ریزی درسی در آموزش عالی ، تالیف احمدرضا نصر و همکاران
- ۲- مقالات مرتبط

روش ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی طرح دوره تدوین شده و سایر تکالیف عملی دانشجو
آزمون کتبی

کد درس: ۰۳

نام درس: کلیات ارزشیابی برنامه

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۱ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس :

۱. آشنائی با اصول و روشهای ارزشیابی برنامه های آموزشی و کسب مهارت در ارزشیابی از یک درس (course)
۲. رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی) :
۳. مفهوم ارزشیابی برنامه درسی و اهمیت آن
۴. ارتباط ارزشیابی و تحقیق
۵. انواع ارزشیابی (رسمی و غیر رسمی، تکوینی و تراکمی، درونی و بیرونی)
۶. مراحل اصلی در ارزشیابی برنامه
۷. گامهای اساسی در تدوین طرح ارزشیابی
۸. استانداردهای ارزشیابی برنامه (فرا ارزشیابی)

منابع درس :

1. Fitzpatrick & Worthen, (The latest edition) Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines, Allyn & Bacon
2. Resources and monographs available at: <http://www.wmich.edu/evalctr>
3. Stufflebeam (The latest Edition) Metaevaluation. Available from: <http://www.wmich.edu/evalctr/pubs/ops/>

۴. سیف علی اکبر، روشهای اندازه گیری و ارزشیابی

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی از مفاهیم اصلی درس

ارزیابی طرح ارزشیابی تدوین شده توسط دانشجو و سایر تکالیف عملی در طی دوره

نام درس: روشها و فنون تدریس

کد درس: ۰۴

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۰/۵ واحد نظری + ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

شناخت و کسب مهارت در بکارگیری روشهای مختلف تدریس

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی):

۱. معرفی روشهای مختلف تدریس، سخنرانی، سخنرانی برنامه ریزی شده و ...)
۲. ارتباطات در آموزش (تعریف، هدف، مدل‌های مختلف، ...)
۳. نقش معلم و دانشجو در کلاس
۴. نقش یاددهنده و فراگیرنده در کار گروهی
۵. کاربرد وسایل کمک آموزشی
۶. ویژگیهای فردی و حرفه ای یاددهنده
۷. ویژگیهای مربوط به نوع و تعداد فراگیران
۸. راهبردها، الگوها، روش، فنون و مهارتها در آموزش و ارتباط آنها با یکدیگر
۹. الگوهای تدریس در خانواده های رفتاری - اجتماعی - پردازش اطلاعات و انفرادی
۱۰. شرایط استفاده از الگوهای یاددهی - یادگیری

منابع درس:

1. Newble, D. (The latest edition) A Handbook for Medical Teachers. MTP Press
2. Joyce, B., Weil M., (The latest edition) Models of Teaching. Allyn & Bacon

روش ارزشیابی دانشجوی:

مشاهده تدریس یک موضوع توسط دانشجو (با استفاده از الگوی تعیین شده برای وی)
ارزیابی سایر تکالیف عملی تعیین شده

نام درس: مدیریت و رهبری آموزشی

کد درس: ۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

کسب دانش، مهارت و توانمندی عمومی برای تاثیرگذاری بر دیگران در فرآیند رهبری آکادمیک

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی):

۱- عناصر رهبری Elements of leadership

۲- تحلیل ذی نفع ها Stakeholder analysis

۳- تدوین راهبرد برای جلب حمایت Developing an advocacy strategy

۴- مدیریت فرآیند مذاکره Managing the negotiation process

۵- مذاکره موثر در موارد تعارض Effective conflict negotiation

۶- اصول توافق سازی Principles of consensus-building

۷- برنامه ریزی راهبردی و مدیریت راهبردی Strategic planning and strategic management

۸- راهبردها و اقدامات توانمند سازی Strategies and actions for capacity building

۹- ساختار و اعمال نظام آموزش عالی

منابع درس:

1. Razik, Taher A. (2001, 2nd edition) Fundamental concepts of educational leadership. Prentice Hall
2. Wells, Denise Lindsey. (2004) Strategic Management for Senior Leaders. Department of the Navy Total Quality Leadership Office
3. An application guide for effective leadership (2005) The Canadian International Development Agency
4. Schmeer, Kammi. (2000) Stakeholder Analysis Guidelines; in : Policy Toolkit for Strengthening Health Sector Reform. LACHSR
5. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی تکالیف عملی (نقد سناریو، مقاله، پروژه، ...) انجام شده توسط دانشجو

- آزمون کتبی

کد درس: ۰۶

نام درس: ارزیابی دانشجو

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۱ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

شناخت و کسب مهارت در انتخاب شیوه ارزیابی دانشجو و طراحی سوالات چند گزینه ای

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

۱. مفاهیم و اصطلاحات مهم حوزه اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی (اندازه گیری و ...)
۲. آزمون (تعریف، انواع، طرح ریزی)
۳. ویژگیهای آزمون، نمره گذاری،
۴. قواعد تهیه سؤال
۵. تجزیه و تحلیل کمی سؤال (با تاکید بر سوالات چند گزینه ای)
۶. آزمونهای عملی
۷. روشهای جدید آزمون

منابع درس:

1. Amin , Zubair. (The latest edition) Practical guide to medical student assessment. World scientific.

۲- ذوالفقاری، بهزاد و همکاران، آزمونهای پیشرفت تحصیلی در علوم پزشکی

۳- سایر منابع جهت مطالعه بیشتر بر اساس انتخاب مدرس و رشته تخصصی دانشجویان انتخاب می شود.

روش ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی کار عملی (طراحی آزمون، تدوین سؤال، تحلیل آزمون، ...) انجام شده توسط دانشجو
آزمون کتبی

نام درس: اخلاق در آموزش و پژوهش

کد درس: ۰۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۱ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی اخلاقی در تدریس و تحقیق و کسب نگرش لازم برای قضاوت‌های اخلاقی مناسب در شایعترین موارد تعارضهای اخلاقی

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

- ۱- مبانی اسلامی اخلاق در آموزش و پژوهش
- ۲- ویژگیهای اخلاقی محقق و معلم
- ۳- حقوق فراگیر و معلم - تعارض منافع در آموزش (بررسی Case)
- ۴- حقوق فراگیر، معلم و بیماران در شرایط آموزش بالینی - تعارض منافع در آموزش بالینی (بررسی Case)
- ۵- حقوق محققین و آزمودنی ها - تعارض منافع در پژوهش (بررسی Case)
- ۶- حقوق مالکیت معنوی (بررسی Case)
- ۷- تحقیق در یکی از مسائل مبهم اخلاق در آموزش پزشکی

منابع درس:

- ۱- حجتی، محمد باقر. آداب تعلیم و تعلم در اسلام
2. Norman, Geoff. (The latest edition). International handbook of research in medical education. Kluwer.
- ۳- مقالات مرتبط با تعارضهای ذکر شده در عناوین مطالب (بنا بر انتخاب مدرس دوره)

روش ارزشیابی دانشجوی:

آزمون کتبی

ارزشیابی پروژه انجام شده توسط دانشجو در طی دوره

کد درس: ۰۸

نام درس: فلسفه نظام آموزشی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فهم فلسفه و منطق پایه آموزش عالی و توجه به آن در سیاستگذاری

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری):

۱- دیدگاههای مختلف در فلسفه آموزش عالی

۲- آموزش و توسعه پایدار

۳- آموزش و کارآفرینی

۴- آموزش عالی و هوش جمعی

۵- بازگشت خصوصی و کل آموزش

۶- محاسبه هزینه-فایده در آموزش عالی

۷- معلمان به عنوان کاتالیزورهای جامعه دانایی

۸- رویکرد غربالگری به آموزش عالی

۹- رویکرد سرمایه انسانی به آموزش

۱۰- آموزش عالی و سرمایه ابداع

۱۱- آموزش بر اساس خدمات

۱۲- آموزش بر اساس ابداع

منابع درس:

1. Sharma, P. (The latest edition), Philosophy of Education. A.P.H
2. Slothuus, Ulla (The latest edition) Economic Evaluation: Theory, Methods & Application. Health Economics Papers
3. Simon Duindam (The latest edition) The Economics and Management of Innovation in Education. Open University of the Netherlands
4. Edejer, T. Tan-Torresb.,; et al (The latest edition) WHO Guide to Cost-Effectiveness Analysis. WHO Geneva
5. Related articles

روش ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانش کسب شده توسط دانشجو از طریق آزمون کتبی (حل مساله یا تشریحی)

کد درس: ۰۹

نام درس: فلسفه علم و طب

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

کسب دید وسیع تر و جامع تر در باره مبانی علم و روش علمی به طور کلی، و چالش هایی که علم پزشکی به طور خاص با آن درگیر می باشد

شرح درس: فلسفه علم کوششی است برای مطالعه و شناسایی مفروضات، مبانی و مفاهیم علم در عصر حاضر. داوری در باب روش علمی، ارزشیابی میزان اعتبار یافته های علمی، نسبتی که بین علم و تکنولوژی و اخلاق وجود دارد، و نیز تاریخ تطور روش شناسی علمی و نقادی این روشها در محور مطالعات فلسفه علم قرار می گشرد. علاوه بر مسائل محوری و عمومی که در فلسفه علم مطرح اند، برخی فیلسوفان علم علاقمند به بررسی مسائل مطروحه در علوم خاص از جمله فلسفه پزشکی می باشند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- ۱- نگاهی تاریخی به روش شناسی علم قبل از عصر جدید
- ۲- استقراء گرایی (مبانی، روشها، قوتها و محدودیتها)
- ۳- ابطال گرایی (مفهوم، قوتها و محدودیتها)
- ۴- تئوری (نحوه تدوین، ویژگیها، نحوه تغییر تئوریا)
- ۵- واقع گرایی و ابزار گرایی (مفاهیم، قوتها و محدودیتها)
- ۶- قراردادگرایی (مفهوم، قوتها و محدودیتها)
- ۷- علیت در علوم پزشکی
- ۸- ماهیت بیماری
- ۹- رویکرد طبیعت گرایی
- ۱۰- هرمنوتیک و کاربردهای آن در علوم پزشکی
- ۱۱- علوم پزشکی: اخلاق و چالشهای امروزی
- ۱۲- ابعاد اخلاقی تصمیم گیری های بالینی

منابع درس :

1. Chalmers, A.F. (The latest edition) What is this thing called Science?
2. Gillies, D. (The latest edition) Philosophy of Science in the Twentieth Century: Four Central Themes.
3. Wulff, HR., Pederson A, Rosenberg R. (The latest edition) Philosophy of Medicine: An Introduction
4. Losse, J., (The latest edition) A Historical Introduction to the Philosophy of Science (OPUS)
5. Holmes, RL. (The latest edition) Basic Moral Philosophy

روش ارزشیابی دانشجویان:

آزمون کتبی و شفاهی

کد درس: ۱۰

نام درس: روشهای تحقیق کیفی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در انتخاب و طراحی مناسب تحقیق کیفی و شیوه های مناسب اجرای این پژوهش ها

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی):

۱- مقدمه ای بر پژوهشهای کیفی، نقاط قوت و محدودیت ها

۲- موضوعات اصلی در تحقیقات کیفی

۳- مبانی نظری پژوهش های کیفی

۴- انواع اصلی پژوهشهای کیفی (Grounded Theory, Phenomenology, Case Study, Ethnography)

۵- Triangulation

۶- اقدام پژوهی (Action Research)

۷- محقق به عنوان ابزار تحقیق

۸- زبان تحقیقات کیفی

۹- جمع آوری و تحلیل داده ها در تحقیقات کیفی

۱۰- مسایل اخلاقی در تحقیقات کیفی

۱۱- مدیریت پروژه های تحقیقات کیفی

منابع درس:

1. Gall, MD.; Gall, JP.; Borg, WR.; (The latest edition) Educational Research: an Introduction. Longman
2. Flick, Uwe (The latest edition) Introduction to qualitative research. Sage
3. Related Journal articles

روش ارزشیابی دانشجویان:

- ارزشیابی کار عملی دانشجویان (از جمله نگارش پروپوزال تحقیق کیفی، انجام پروژه، نقد مقالات کیفی، و ...)

- آزمون کتبی

کد درس: ۱۱

نام درس: آمار تحلیلی با کاربرد نرم افزارهای متداول

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت فراگیران در استفاده از نرم افزارهای متداول (از جمله SPSS) برای انجام آزمونهای رایج آمار تحلیلی

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی):

۱- ورود و آماده سازی داده ها

۲- آنالیز همبستگی و رگرسیون، رگرسیون چند متغیره و رگرسیون لجیستیک.

۳- آزمونهای مقایسه میانگینها: T، آنالیز واریانس، کوواریانس

۴- آزمونهای غیرپارامتری

۵- آنالیز آیتم ها

۶- فاکتور آنالیز

منابع درس:

1. Hinkle, DE., (The latest edition) Applied statistics for the behavioral sciences. Houghton Mifflin

۲- افشین نیا، فرساد. تحلیل کاربردی داده ها

۳- مقالات مرتبط

روش ارزشیابی دانشجوی:

- امتحان عملی

کد درس: ۱۲

نام درس: سمینار بررسی مسایل رایج در تحقیقات آموزش پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با موضوعات و زمینه های رایج تحقیقات آموزشی در ایران و جهان، و نیز، کسب مهارت در بررسی منتقدانه پژوهشهای منتشر شده در مجلات معتبر آموزش پزشکی

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- مسایل رایج در تحقیقات حوزه برنامه درسی علوم پزشکی
- ۲- مسایل رایج در تحقیقات حوزه گزینش و ارزشیابی دانشجو
- ۳- مسایل رایج در تحقیقات حوزه ارزشیابی استاد و برنامه آموزشی
- ۴- مسایل رایج در تحقیقات حوزه روانشناسی یادگیری و روشهای آموزش
- ۵- مسایل رایج در تحقیقات حوزه مدیریت و رهبری آموزشی

منابع درس:

1. Norman, Geoff. (The latest edition). International handbook of research in medical education. Kluwer.

۲- شماره های اخیر از مجلات معتبر آموزش و آموزش پزشکی از جمله:

2. Medical Education
3. Medical Teacher
4. Academic Medicine
5. Education for Health
6. Quality Assurance in Higher Education
7. Advances in Health Sciences Education

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارائه سمینار و گزارش کتبی ارائه شده توسط دانشجو

کد درس: ۱۳

نام درس: ارزشیابی برنامه های آموزشی علوم پزشکی (پیشرفته)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با مدلها و چالشهای موجود در ارزشیابی برنامه، و نیز کسب مهارت نقادانه ارزشیابی، و طراحی و اجرای یک طرح ارزشیابی برنامه

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی):

۱- ارزشیابی برنامه: رویکرد ها و مدلها

۲- مبانی، محدودیتها، و کاربردهای رویکردهای اصلی در ارزشیابی برنامه: هدف گرا، مدیریت گرا، مبتنی بر شرکت کننده، تخصص گرا، مبتنی بر مصرف کننده

۳- انتخاب طرح مناسب ارزشیابی برای برنامه های آموزشی در علوم پزشکی

۴- مدیریت طرح ارزشیابی

۵- گزارش های پروژه ارزشیابی

۶- مسائل اخلاقی در پژوهشهای ارزشیابی برنامه

۷- ارزشیابی مستمر برنامه: چالشها و راهکارها

منابع درس:

1. Stufflebeam, Daniel L. (The latest edition) Evaluation Models: New Directions for Evaluation
2. Norman, Geoff. (The latest edition). International handbook of research in medical education. Kluwer.
3. Sanders, James R. (The latest edition) The Program Evaluation Standards: How to Assess Evaluations of Educational Programs .The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation
4. Fitzpatrick & Worthen, (The latest edition) Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines, Allyn & Bacon
5. Related articles from medical journals

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزیابی پروژه ارزشیابی برنامه انجام شده توسط دانشجو

- آزمون کتبی (ترجیحا سوالات شامل نقد سناریو، حل مساله، نقد گزارش ارزشیابی یا موارد مشابه می باشد)

نام درس: مدل‌های برنامه ریزی درسی (Curriculum Models) در علوم پزشکی کد درس: ۱۴

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با مدل‌ها و رویکردهای مختلف برنامه ریزی درسی و کسب مهارت در انتخاب رویکردهای مناسب برای برنامه ریزی درسی.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

۱- مفاهیم و نظریات در برنامه ریزی درسی، از جمله:

- فلسفه برنامه درسی

- نیازسنجی در برنامه های درسی

- پاسخگویی برنامه های درسی

۲- تحلیل برنامه درسی

۳- انواع مدل‌های برنامه ریزی درسی و مقایسه آنها: مزایا، محدودیت‌ها، و کاربرد هر مدل در علوم پزشکی، به عنوان

نمونه:

الف) مدل استاد-شاگردی

ب) مدل مبتنی بر بیماری‌ها

ج) مدل مبتنی بر اندامها و دستگاههای بدن

د) مدل مسئله محور

هـ) مدل مبتنی بر علائم و نشانه‌ها

منابع درس:

- 1- McGaghie , William. (The latest edition) Competency - based curriculum development in medical education :an introduction. WHO
 - 2- Barzansky , Barbara (The latest edition) Beyond flexner : medical education in twentieth century.. Greenwood press
 - 3- Chico, J. (The latest edition) Curriculum models. Chicago Public School
 - 4- Goffin, Stacie G. ; Wilson, Catherine S. (The latest edition) Curriculum Models and Early Childhood Education: Appraising the Relationship . Prentice Hall
- Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی پروژه انجام شده توسط دانشجو (به عنوان مثال: نقد یک برنامه درسی، پیشنهاد برنامه درسی بر اساس

مدل تعیین شده برای هر دانشجو، ...)

- آزمون دانش سنج مناسب بر اساس صلاحدید استاد درس (از جمله آزمون تشریحی، حل مساله، ...)

کد درس: ۱۵

نام درس: روانشناسی یادگیری و آموزش

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با نحوه کاربرد اصول و یافته های روان شناسی در آموزش و تدریس، و کسب مهارت به کارگیری اصول روان شناسی یادگیری در کلاس درس

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

۱- اصول روان شناسی یادگیری

۲- نظریه های یادگیری

۳- مکاتب عمده روان شناسی و کاربرد آنها در تدریس علوم پزشکی

۴- رفتار گرایی

۵- شناخت گرایی

۶- فرا شناخت

۷- ساخت گرایی

۸- سبکهای یادگیری و ارتباط آن با یادگیری در حیطه های مختلف علوم پزشکی

۹- آموزش مهارتهای اساسی تفکر

۱۰- آموزش مهارتهای استدلال بالینی در علوم پزشکی

۱۱- هوش هیجانی و کاربرد آن در آموزش پزشکی

منابع درس:

1. Santrock, John W. (The latest edition). Educational Psychology
2. Mangal, S. K. (The latest edition). Advanced educational psychology. Prentice - Hall
3. Cox Ken, (The latest edition) Learning Clinical Reasoning . UNSW
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزیابی فعالیت های دانشجوی در طی دوره در کلاس درس

- آزمون کتبی و شفاهی در پایان دوره

کد درس: ۱۶

نام درس: روشهای پیشرفته تدریس در علوم پزشکی

پیش نیاز: روانشناسی یادگیری و آموزش (کد ۱۵)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: ندارد

ارتقای دانش و نگرش نسبت به شیوه های نوین تدریس و یادگیری، و کسب مهارت در کاربرد روشها و الگوهای جدید تدریس

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- ماهیت تدریس و رابطه آن با یادگیری
- ۲- مبنای علمی و نظری تدریس
- ۳- رابطه تدریس و یادگیری با رویکردهای یاددهی یادگیری در مکاتب مختلف آموزشی
- ۴- سبکهای تدریس و ارتباط آن با سبکهای یادگیری
- ۵- الگوهای نوین تدریس و خلاقیت مدرس - نمونه هایی در آموزش علوم پزشکی
- ۶- دیدگاههای برنامه درسی و الگوهای تدریس
- ۷- الگوهای یادگیری خانواده اجتماعی و نمونه هایی از آن در آموزش علوم پزشکی
- ۸- الگوهای یادگیری خانواده پردازش اطلاعات و نمونه هایی از آن در آموزش علوم پزشکی
- ۹- یادگیری مشارکتی و نمونه هایی از آن در آموزش علوم پزشکی
- ۱۰- انتخاب الگوهای تدریس برای دوره های تحصیلات تکمیلی و تخصصی علوم پزشکی

منابع درس:

1. Bruce, Joyce (The latest edition) Models of learning; tools for teaching. Open university press
2. Petty , Geoff. (The latest edition) A practical guide for medical teachers. Nelson Thornes
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- مشاهده و ارزیابی تدریس عملی دانشجو

- ارزیابی تکالیف محوله به دانشجو

کد درس: ۱۷

نام درس: روش نگارش متون علمی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با اصول نگارش متون علمی (مقاله، پایان نامه، تکالیف تشریحی دروس) و کسب مهارت در نگارش

یک مقاله اصیل پژوهشی

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

۱- انواع متون علمی.

۲- اجزای مقاله اصیل پژوهشی: تمرین نگارش یک مقاله کوتاه پژوهشی

۳- انتخاب مجله مناسب و فرآیند پذیرش و چاپ مقاله.

۴- سیستم مرور و ارزشیابی مقاله، خودارزیابی توسط نویسنده.

۵- تفاوت های اساسی بین نگارش مقاله، پایان نامه، و گزارش تشریحی تکالیف.

منابع درس:

1. Peat, Jennifer. (The latest edition) Scientific writing easy when you know how. London, BMJ Books
2. Day, Robert A. (The latest edition) How to Write and Publish a Scientific Paper. Cambridge university press
3. Related journal articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی متن علمی نوشته شده توسط دانشجو

- مشاهده نحوه فعالیت دانشجو در طی دوره

کد درس: ۱۸

نام درس: آموزش بالینی: مبانی، روشها و عرصه ها

پیش نیاز: روشها و فنون تدریس (کد ۰۴)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب دانش، نگرش و مهارت لازم درباره مبانی، روشها و فنون آموزش بالینی در بخشهای بستری، مراکز سرپایی، و مراکز مراقبتهای بهداشتی در جامعه.

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی):

۱- مبانی مراقبت جامع در سلامت و بیماری

۲- تعاریف و کلیات آموزش بالینی

۳- رویکردهای برنامه ریزی و مدیریت آموزش بالینی

۴- روشها و فنون یادگیری و یاددهی در مراکز مراقبتهای بهداشتی خانواده و جامعه (آموزش در جامعه)

۵- روشها و فنون یادگیری و یاددهی در آموزش سرپایی

۶- روشها و فنون یادگیری و یاددهی در بیمارستانهای آموزشی:

الف) گزارش صبحگاهی

ب) راند بخش

ج) کنفرانسهای بالینی (ژورنال، ...)

د) بخشهای مراقبتهای ویژه و فوریت ها

ه) اتاق عمل

منابع درس:

1. Harden , Ronald M. (The latest edition) A practical guide for medical teachers. Churchill Livingstone.
2. Douglas , Karen C. (The latest edition) A practical guide to clinical teaching. Springer
3. Norman, Geoff. (The latest edition) International handbook of research in medical education. Kluwer.
4. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجوی (انجام پروژه تعیین شده در آموزش بالینی)

نام درس: مفاهیم و روشهای نوین در ارزشیابی فراگیران

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

شناخت مهارتهای عملی و راههای ارزیابی آن، و کسب مهارت در ارزیابی مهارتهای عملی و استفاده از روشهای نوین در ارزیابی مهارتها

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری + ۳۴ ساعت عملی):

۱- تعاریف و مفاهیم ارزشیابی مهارتها

۲- چرخه مهارت

۳- مراحل ایجاد مهارت

۴- انواع مهارتهای عملی

۵- نقشه مفهومی مهارت (Concept Map)

۶- کاربرد مهارتهای عملی

۷- آموزش مهارتهای عملی

۸- آزمونهای عینی در مهارتهای عملی

۹- طراحی و بررسی روایی و پایایی ابزارهای سنجش مهارت عملی در علوم پزشکی (از جمله Log book, Portfolio,

۱۰- Work-based assessment

۱۱- ملاحظات خاص ارزیابی مهارتهای عملی در آزمونهای حساس (high stake)

۱۲- نحوه استاندارد سازی آزمون برای سنجش مهارتها (از جمله روش Angoff,)

منابع درس:

1. Kubiszyn , Tom (The latest edition) Educational testing and measurement: classroom application and practice. Wiley
2. Neufeld , Victor R.(The latest edition) Assessing clinical competence. Springer
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجوی (به عنوان مثال: طرحریزی آزمون عملی تعیین شده ، تحلیل و ارزیابی یک آزمون، نقد گزارش آزمون،)

- آزمون کتبی

کد درس: ۲۰

نام درس: ارزشیابی اعضای هیات علمی در نظام سلامت

پیش نیاز: ارزشیابی برنامه های آموزشی علوم پزشکی (پیشرفته) (کد ۱۳)

تعداد واحد: ۱ (۰/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با تجارب و شواهد موجود در باره ارزشیابی هیات علمی و طراحی نظام های ارزشیابی هیات علمی در دانشگاه های علوم پزشکی

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

- ۱ - رویکردهای مختلف در ارزشیابی اعضای هیات علمی
- ۲ - اصول ارزشیابی عملکرد هیات علمی
- ۳ - ارزشیابی کیفیت تدریس: تجربه ها، دیدگاهها و چالشها
- ۴ - ارزشیابی هیات علمی: منابع، ابزارها، کاربردها.
- ۵ - ارزشیابی نظام ارزشیابی هیات علمی (فراارزشیابی)
- ۶ - به کارگیری نتایج ارزشیابی

منابع درس:

1. Campbell , Jim (The latest edition) Assessing teacher effectiveness. Routledge
2. Rippey , Robert. (The latest edition) Evaluation of teaching in medical schools. Springer
3. Norman, Geoff. (The latest edition). International handbook of research in medical education. Kluwer.
4. Osborne, David. (The latest edition) Staff training and assessment. Cassell
5. Stufflebeam, D. (The latest edition) Personnel Evaluation Standards. Corwin Press
6. Related articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی پروژه انجام شده توسط دانشجو (از جمله تحلیل نظام موجود ارزشیابی هیات علمی در دانشگاه مورد نظر، نقد ابزارها و گزارشهای ارزشیابی هیات علمی،)
- آزمون کتبی (بر حسب صلاحدید استاد درس)

کد درس: ۲۱

نام درس: آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد (BEME)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ (۰/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

شناخت مبانی آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد، منابع شواهد در آموزش پزشکی و نقد شواهد آموزشی

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری + ۱۷ ساعت عملی):

۱. مفاهیم اصلی BEME و مقایسه آن با EBM
۲. سوالات آموزشی قابل پاسخگویی
۳. منابع اصلی شواهد آموزشی
۴. جستجوی نظام مند در منابع آموزشی
۵. بررسی روایی شواهد آموزشی
۶. بررسی ارتباط موضوعی و تعمیم پذیری شواهد آموزشی
۷. جمع آوری و عرضه داده های آموزشی
۸. تحلیل و جمع بندی شواهد آموزشی
۹. مرورهای نظام مند آموزشی

منابع درس:

1. Stuart, GW, (The latest edition) Theory and Evidence Based Teaching Strategies
2. BEME Office Dundee. Guide for Topic Review Groups on Carrying Out BEME Systematic Reviews.
3. Thomas. G (The latest edition) Evidence Based Practice in Education

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی تکالیف (از جمله طراحی یا نقد یک مرور نظام مند) توسط دانشجو

- آزمون کتبی پایان دوره

کد درس: ۲۲

نام درس: پایان نامه

تعداد واحد: ۲۲ واحد

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

کسب مهارت در نظریه پردازی از طریق طراحی و اجرای یک پروژه تحقیقاتی در زمینه آموزش علوم پزشکی

شرح درس: دانشجو باید مطابق آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به انجام تحقیق در موضوع مربوطه با نظر استاد راهنما بپردازد.

منابع درس:

با نظر استاد راهنما

روش ارزشیابی دانشجو:

ارائه پایان نامه و دفاع از آن

کد درس: ۲۳

نام درس: آموزش غیر حضوری و الکترونیکی در علوم پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد (۰/۵ واحد نظری + ۱/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در زمینه مبانی و روشهای آموزش از راه دور و آموزش الکترونیکی

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری + ۵۱ ساعت عملی):

- ۱ - اصول یادگیری بزرگسالان و یادگیری خود راهبر
- ۲ - مبانی و روشهای آموزش غیر حضوری و آموزش از راه دور
- ۳ - شیوه های گوناگون آموزش غیر حضوری
- ۴ - چالشهای آموزش غیر حضوری در علوم بالینی و پزشکی
- ۵ - یادگیری الکترونیکی: تعاریف، مفاهیم، مزایا و کاستی ها
- ۶ - ضرورت و اساس استراتژیک یادگیری الکترونیکی
- ۷ - فنون برنامه ریزی و ارزشیابی دوره های آموزش الکترونیکی
- ۸ - رویکردهای نوین در یادگیری الکترونیکی
- ۹ - طراحی یک درس آموزش از راه دور

منابع درس:

- 1 - Lewis, Roger (The latest edition) How to plan and manage an e - learning program. Gower
- 2 - Related Articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی درس آموزش از راه دور طراحی شده توسط دانشجو

کد درس: ۲۴

نام درس: آموزش و ارتقای مداوم حرفه ای در جامعه پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در طراحی برنامه های ارتقای مداوم حرفه ای بر اساس نظریه های یادگیری

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- تغییر رفتار حرفه ای ، زمینه ها و نیازها
- ۲- توسعه مداوم حرفه ای : مفاهیم و شواهد موجود
- ۳- نظریه یادگیری در بزرگسالان
- ۴- چرخه یادگیری تجربی : طراحی برنامه آموزشی بر اساس چرخه یادگیری
- ۵- طراحی نظام ارزشیابی توسعه حرفه ای در جامعه پزشکی: تجارب جهانی و ملی
- ۶- ارزشیابی برنامه های توسعه حرفه ای در جامعه پزشکی

منابع درس:

- 1- Nicholls, Gill.(The latest edition) Professional development in higher education. Kogan Page
- 2- Keighley, Brian (The latest edition)Guide to postgraduate medical education. BMJ books
- 3- Related articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی کار عملی (به عنوان مثال: برنامه CPD طراحی شده) دانشجو
- آزمون کتبی

کد درس: ۲۵

نام درس: اصول و فنون طراحی آموزشی برای علوم پزشکی
(Principles and Techniques of Instructional Design for Medical Sciences)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول و نظریه های طراحی آموزشی و کسب مهارت انجام طراحی آموزشی برای یک دوره کوتاه مدت

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- تعاریف و مفاهیم کلی
- ۲- سنجش نیازهای آموزشی در نظام سلامت
- ۳- نظریه های طراحی آموزشی
- ۴- مراحل طراحی نظام آموزشی (طراحی، اجرا، مدیریت، و ارزشیابی) در الگوهای مختلف طراحی آموزشی
- ۵- تکنولوژی آموزشی
- ۶- طراحی آموزشی برای موقعیتهای مختلف بالینی و سرپایی (درمانگاه، راند بخش، اتاق عمل، ژورنال کلاب، ...)

منابع درس:

- 1- Rothwell, William. (The latest edition). Mastering the instructional design process. Wiley
- 2- Petty, Geoff. (The latest edition). A practical guide for medical teachers. Nelson thornes
- 3- Harden, Ronald M (The latest edition). A practical guide for medical teachers. Elsevier
- 4- Related articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی کار عملی (به عنوان مثال: ارزیابی نیاز، طراحی مداخله، تدوین محتوا، انتخاب و تهیه مدیا،.....) محوله به دانشجو

پیش نیاز: روشهای تحقیق کیفی (کد ۱۰)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در استفاده از فنون مشاهده و پرسشگری برای جمع آوری و تحلیل داده ها در پژوهش های کیفی

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی):

- ۱- اصول کلی جمع آوری داده ها در پژوهش های کیفی
 - ۲- روشها و فنون جمع آوری داده های کیفی (مشاهده- پرسشگری)
 - ۳- مشاهده رفتار در وضعیت طبیعی
 - ۴- انواع مشاهده
 - ۵- ابزار ثبت مشاهده (ساخت و سنجش اعتبار و پایایی)
 - ۶- منابع تورش (اریبی) در مشاهده
 - ۷- مشکلات ورود و خروج مشاهده گر
 - ۸- انواع پرسشگری
 - ۹- مصاحبه (انواع- مهارت مدیریت- انتخاب نمونه-)
 - ۱۰- بحث گروهی متمرکز
 - ۱۱- فن دلفی
 - ۱۲- فن گروه اسمی
 - ۱۳- ساخت ابزار جمع آوری داده ها:
 - ۱۴- پرسشگری در پژوهشهای حساس
 - ۱۵- منابع تورش (اریبی) در پرسشگری
 - ۱۶- مسایل اخلاقی در پرسشگری
 - ۱۷- صحت داده ها (regour): مقبولیت، اعتمادپذیری، تصدیق پذیری، و انتقال پذیری
 - ۱۸- تحلیل داده ها
 - ۱۹- تهیه گزارش
- منابع درس:

- 1- May , Tim (The latest edition). Qualitative research in action. Sage
- 2- Denzin , Normank (The latest edition). Collecting and interpreting qualitative materials. Sage
- 3- Geoffrey , Walford (The latest edition). Doing qualitative educational research. Continuum
- 4- Burns, Nancy; Grove, Susan;(The latest edition). The Practice of Nursing Research: Conduct, Critique, & Utilization

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی کار عملی دانشجو (به عنوان مثال: اجرای فن مورد نظر، نقد گزارش پژوهش کیفی، ...)

کد درس: ۲۷

نام درس: تحقیقات شبه تجربی در آموزش پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

کسب مهارت در انتخاب و کاربرد طراحی مناسب تحقیقات شبه تجربی برای حل مسائل پژوهش در آموزش

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی):

۱ - علّیت و استنتاج علی Causality and causal inference

۲ - مقدمه ای بر طرح پژوهش Introduction to research design

۳ - طرح پژوهش تجربی Experimental research design

۴ - مقدمه ای بر روایی Introduction to validity

۵ - روایی درونی Internal validity

۶ - طرحهای پژوهشی شبه تجربی Quasi - experimental research designs

۷ - طرح رگرسیون - ناپیوستگی The regression discontinuity design

۸ - Double cutoff regression discontinuity design

۹ - The proxy pretest design

۱۰ - The separate pre post samples design

۱۱ - The double pretest design

۱۲ - The switching replication design

۱۳ - The nonequivalent dependent variables design

۱۴ - The pattern matching design

۱۵ - The regression point displacement design

۱۶ - انتخاب طرح مناسب

منابع درس:

1 - Giles, David (The latest edition) Advanced Research Methods in Psychology. Routledge

2 - Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجو (به عنوان مثال: طراحی یک تحقیق شبه تجربی، نقد گزارش تحقیقات شبه تجربی و ...)

- آزمون کتبی (در صورت صلاحدید استاد درس)

کد درس: ۲۸

نام درس: ارزشیابی نگرشها

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با شیوه های ارزشیابی نگرشها و کسب مهارت در طراحی یک پرسشنامه نگرش سنج ساده

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- مبانی نظری و پیش فرض ها در سنجش نگرش
- ۲- روشها و فنون طراحی پرسشنامه نگرش سنج
- ۳- پیش بینی ملاحظات ضروری در اجرای پرسشنامه
- ۴- تحلیل و گزارش نتایج پرسشنامه
- ۵- فنون هنجار یابی پرسشنامه ها

منابع درس:

- 1- Oppenheim , A.N (The latest edition) Questionnaire design , interviewing and attitude measurement. Continuum
- 2- Honey, P. (The latest edition) The trainers' Questionnaire Kit.

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی پرسشنامه طراحی شده توسط دانشجو

نام درس: سیاستگذاری مبتنی بر شواهد

کد درس: ۲۹

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

کسب مهارت در بکارگیری بهترین شواهد موجود و نتایج تحلیل موقعیت، پیمایشهای موسسه ای، پایش عملکرد و

ارزشیابی تاثیرات نهایی، در سیاستگذاری آموزشی

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری):

۱- چرخه سیاست آموزشی

۲- چارچوب تحلیل سیاست آموزشی

۳- درون دادهای سیاستگذاری مبتنی بر شواهد

۴- تحلیل وضع موجود

۵- فرآیند تولید گزینه های سیاسی

۶- ارزشیابی گزینه های سیاسی

۷- تصمیم سازی در مورد سیاست ها

۸- برنامه ریزی برای اجرای سیاست ها

۹- استفاده از نتایج ارزیابی آثار سیاستها در چرخه های بعدی سیاست

۱۰- کاربرد تحلیل سیاست در فعالیتهای برنامه ریزی آموزشی

منابع درس:

1- Reid, Fiona (The latest edition) Evidence-based Policy: Where Is The Evidence For It? School for Policy Studies Working Paper Series

2- Hite , Steven J. (The latest edition). Reviewing quantitative research to inform educational policy processes. UNESCO

3-. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- آزمون کتبی (ارزشیابی مهارتهای حل مساله و نقد موقعیت)

کد درس: ۳۰

نام درس: اعتبار بخشی و حاکمیت آموزشی در علوم پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با اهرمهای مختلف حاکمیت که کیفیت خدمات آکادمیک را تضمین می کند و فعالیتهای دانشگاهی را با سیاستهای آکادمیک همسو می سازد

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- اعطای مجوز، اعتبار بخشی، و گواهی نامه Licensure, Accreditation, and Certification
- ۲- شرایط لازم برای ورود
- ۳- پایش بخش خصوصی
- ۴- رویکرد مبتنی بر استاندارد در ارزشیابی کیفیت
- ۵- استانداردهای ساختار، فرآیند، و پیامد
- ۶- ویژگیهای استاندارد
- ۷- اجزای استاندارد
- ۸- ابزارهای حاکمیت در نظامهای آموزشی
- ۹- اعطای مجوز و گواهینامه
- ۱۰- استانداردهای گواهینامه ISO و ارزشیابی کیفیت
- ۱۱- نظام پایش شاخص ها در ارزشیابی کیفیت
- ۱۲- انتخاب رویکرد در ارزشیابی بیرونی کیفیت

منابع درس:

1. Burke, Joseph C. (2005) Achieving accountability in higher education. Jossey - Bass
2. The latest revision of WFME and LCME standards available in their websites
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجوی (به عنوان مثال: نقد نظام اعتبار بخشی مفروض یا واقعی، ارزیابی وضعیت حاکمیت آموزشی در موسسه مورد نظر و پیشنهاد روشهای بهبود، ...)

نام درس: مدیریت پروژه در نظامهای آکادمیک

کد درس: ۳۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با نحوه تعریف، برنامه ریزی، هدایت، پایش، و کنترل یک پروژه قابل قبول در محدوده زمانی مشخص و با صرف حداقل هزینه

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- ۱- تعریف حوزه پروژه
- ۲- مقایسه امور روزمره با پروژهها
- ۳- چرخه حیات پروژه
- ۴- جلب پذیرش و حمایت
- ۵- پروپوزال پروژه
- ۶- مطالعه امکان پذیری و مدیریت خطر
- ۷- وظایف اساسی مدیران پروژه
- ۸- ابزار های مدیریت پروژه
- ۹- Gantt Chart, Forward and Reverse Scheduling
- ۱۰- ساختارهای تقسیم کار
- ۱۱- پیشینیان و موانع
- ۱۲- مدیریت و تخصیص منابع
- ۱۳- استفاده از PERT برای برنامه ریزی و کنترل
- ۱۴- مسیر بحرانی Critical Path در شبکه PERT
- ۱۵- Three Time and Probabilistic Estimates
- ۱۶- دیاگرام شبکه فعالیت
- ۱۷- مدیریت انتظارات
- ۱۸- تعیین مسوولیت افراد
- ۱۹- تدوین بودجه کاربردی

منابع درس:

1. Baume , C.(The latest edition) Managing educational development projects. kogan page
2. Ernø-Kjølhede, E (The latest edition) Project Management Theory and the Management of Research Projects. MPP Working Paper
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجو (به عنوان مثال: طراحی نحوه مدیریت یک پروژه فرضی یا واقعی، نقد مدیریت یک پروژه)

نام درس: مدیریت تغییر در نظامهای آکادمیک

کد درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با اصول پایه مدیریت تغییر و به کار گیری فنون و ابزارهای مهم برای مدیریت تغییر در دانشگاه
رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

۱- چرا به تغییر نیاز مندیم؟

۲- تحلیل SWOT

۳- تحلیل میدان نیروها

۴- منشا و قدرت نیروها برای تغییر

۵- آمادگی و توانمندی برای تغییر

۶- پایبندی، مشارکت، و پذیرش (Commitment, enrolment and compliance)

۷- مداخلات تغییر در سطح سازمان

۸- مدیریت کیفیت جامع (TQM)

۹- مهندسی مجدد فرآیند کسب و کار (Business Process Reengineering (BPR

۱۰- مداخلات تغییر در سطح گروه

۱۱- ساختارهای یادگیرنده موازی Parallel learning structures

۱۲- تیمهای خود مدیر Self-managed teams

۱۳- مداخلات تغییر در سطح فرد

۱۴- پژوهش ابداع Innovation research

۱۵- فنون تغییر رفتار فردی

۱۶- توسعه سازمانی (OD) Organizational development

۱۷- یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده Organizational learning and the Learning Organization

۱۸- اقدام پژوهی Action research

منابع درس:

1. les, Valerie; Sutherland, K.(The latest edition) Organisational Change: Managing Change in the NHS.
2. Harding, A.; Preker, AS. (The latest edition) Understanding Organizational Reforms
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی کار عملی دانشجو(به عنوان مثال: طراحی یک پروژه تغییر در نظام مورد نظر و پیشبینی ابعاد مختلف مدیریت آن)

نام درس: مهندسی و مدیریت نیروی انسانی در نظام سلامت

کد درس: ۳۳

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با فرآیند برنامه ریزی، آموزش و مدیریت نیروی انسانی سلامت برای پاسخ خدمات به نیازهای سلامت جامعه

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری):

۱- نیازهای Normative

۲- نیازهای مبتنی بر تقاضا

۳- مدیریت نیروی انسانی سلامت

۴- بازار کار

۵- آموزش، تربیت، و تحقیق Education, training and research

۶- برنامه های اولویت دار در سلامت و منابع انسانی برای سلامت HRH and priority health programs

۷- پایش و ارزشیابی منابع انسانی

۸- روندهای بنیادی که نیروی کار آتی را تحت تاثیر قرار می دهد

۹- نیروی کار معادل تمام وقت Full time equivalent (FTE) workforce

۱۰- شاخص های کفایت نیروی کار در طب

۱۱- الگوهای برنامه ریزی منابع انسانی: الگوهای مراقبت، مبتنی بر نیاز، مبتنی بر استفاده، نسبت موثر مراقبت به

تقاضا، اجزای موثر. Models for human resource planning : models of care, needs based, utilization based, effective care/demand, effective infrastructure

۱۲- گزینه های راهبردی برای تصحیح نامتوازن بودن نیروی کار

۱۳- تعداد کارکنان، شامل موازنه جغرافیایی و جنسیت

۱۴- سازماندهی مجدد کارکردهای منابع انسانی

منابع درس:

1. Dussault, G.; Dubois, CA (The latest edition) Human Resources for Health Policies. HNP

2. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- آزمون کتبی

کد درس: ۳۴

نام درس: تحقیق در اقتصاد آموزش

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با اصول و مسایل خاص تحقیق در اقتصاد آموزش

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- ۱- اصول ارزیابی اقتصادی برنامه های آموزشی
- ۲- تحلیل هزینه- اثربخشی در نظام آموزشی
- ۳- اولویت سنجی در اقتصاد آموزش پزشکی
- ۴- ارتباط شاخصهای اقتصاد آموزش و اقتصاد بهداشت در آموزش بالینی علوم پزشکی
- ۵- شیوه ها و چالشهای رایج تحقیق در اقتصاد آموزش گروه علوم پزشکی

منابع درس:

1. Mas, Tefvik f (The latest edition) Cost-Benefit Analysis. Sage
2. Woodhall , Maureen (The latest edition) Cost - benefit analysis in educational planning. UNESCO
3. Related articles

روش ارزشیابی دانشجوی:

- ارزشیابی کار عملی دانشجو (تدوین یک طرح تحقیق در اقتصاد آموزش، نقد گزارش یک تحقیق در اقتصاد آموزش)
- آزمون کتبی (بر حسب صلاحدید استاد درس)

فصل چهارم

ارزشیابی برنامه

دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش پزشکی

۱) نحوه انجام ارزشیابی برنامه

ارزشیابی برنامه به دو شکل تکوینی و نهایی انجام خواهد شد.

الف) برای ارزشیابی تکوینی، میزان مراعات برنامه مصوب در طی ارائه دوره و مشکلات احتمالی ناشی از آن بررسی شده و بر اساس نتایج ارزشیابی تکوینی، اقدامات لازم برای اصلاح برنامه از طرف هیات ممتحنه آموزش پزشکی پیش بینی و اتخاذ خواهد شد. به علاوه، ارزشیابی دروس (course evaluation) نیز برای تک تک دروس با استفاده از چک لیستهای ویژه و فرآیند مصوب هیات ممتحنه آموزش پزشکی انجام خواهد گرفت.

ب) پس از ارائه یک دوره کامل، علاوه بر مرور مجدد نتایج ارزشیابی تکوینی (به عنوان منبع اطلاعاتی معتبر برای ارزشیابی نهایی)، میزان حصول اهداف دوره و اشکالات احتمالی در حصول به اهداف با استفاده از شیوه های کیفی ارزشیابی، بررسی خواهد گردید تا با استفاده از اطلاعات حاصل، قضاوت در مورد موفقیت برنامه و تصمیم گیری برای بهبود برنامه در دوره های بعدی انجام شود.

۲) تواتر انجام ارزشیابی

الف) ارزشیابی تکوینی به طور مستمر از ابتدای راه اندازی تا پایان دوره اول انجام خواهد شد.
ب) ارزشیابی نهایی در پایان هر دور اجرای برنامه (هر ۴-۵ سال یکبار) انجام می شود.

۳) شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه

- ۱- میزان اجرای دوره بر اساس برنامه مصوب
- ۲- میزان وصول هر درس به اهداف پیش بینی شده
- ۳- میزان ایجاد توانمندی های پیش بینی شده در اهداف برنامه در فارغ التحصیلان دوره
- ۴- میزان تقاضا برای شرکت در دوره PhD آموزش پزشکی (در مقایسه با ظرفیت پذیرش)
- ۵- نسبت هزینه دوره در مقایسه با دوره های مشابه در داخل و خارج از کشور
- ۶- میزان صرفه جویی ارزی و درآمد ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور
- ۷- نسبت مقالات حاصل از پروژه های دانشجویان دوره که در مجلات معتبر چاپ شده اند (در مقایسه با سایر دوره های PhD در داخل کشور)
- ۸- نسبت پروژه ها و پایان نامه های کاربردی دانشجویان دوره (ایجاد تغییرات جهت بهبود کیفیت آموزش علوم پزشکی) (در مقایسه با دوره های PhD در داخل کشور)

۴) معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص

- ۱- دستیابی به حد اقل ۸۰٪ از برنامه مصوب
- ۲- میزان وصول هر درس به اهداف پیش بینی شده: حد اقل ۸۰٪
- ۳- میزان ایجاد توانمندی های پیش بینی شده در اهداف برنامه در فارغ التحصیلان دوره: ۷۵٪
- ۴- میزان تقاضا برای شرکت در دوره PhD آموزش پزشکی (در مقایسه با ظرفیت پذیرش): پنج برابر ظرفیت
- ۵- نسبت هزینه دوره در مقایسه با دوره های PhD مرتبط با آموزش در داخل و خارج از کشور: مساوی یا کمتر از سایر دوره های PhD

۶- میزان صرفه جویی ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور: حداقل ۵۰٪ از هزینه ارزی رایج به ازای هر دانشجوی
۷- میزان درآمد ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور: سالانه حدود ۵ تا ۱۰ هزار دلار (بر حسب تعداد دانشجوی
خارجی)

۸- نسبت مقالات حاصل از پروژه های دانشجویان دوره که در مجلات معتبر چاپ شده اند (در مقایسه با سایر دوره
های PhD در داخل کشور): بیش از میزان متوسط (میانگین) سایر دوره های PhD

۹- نسبت پروژه ها و پایان نامه های کاربردی دانشجویان دوره (ایجاد تغییرات جهت بهبود کیفیت آموزش علوم
پزشکی) (در مقایسه با دوره های PhD در داخل کشور): بیش از میزان متوسط (میانگین) سایر دوره های PhD

